Адыгэ макъ

№ 2 (20266)

2013-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 11

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ и Указ

Адыгэ Республикэм информатизациемкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэ ехьылІагъ

Адыгэ Республикэм и Конституцие ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м диштэу **унашъо сэшІы:**

1. Нэпсэу Индар Мэдинэ ыкъор 2013-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу Адыгэ Республикэм информатизациемкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкІэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 25-рэ, 2012-рэ илъэс
N 229

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Хабзэм игъэпытэн, цІыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ якъэухъумэн яІахьышхо зэрэхашІыхьэрэм, ІэпэІэсэныгъэ ин зэрахэлъым ыкІи Адыгэ Республикэм ихьыкумхэр зызэхащагъэхэр илъэс 90-рэ зэрэхъурэм япхыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ афагъэшъошагъ:

— **Дэгуф Сарэ Ерстэм ыпхъум,** Адыгэ РеспубликэмкІэ Тэхъутэмыкъое район хьыкумым ихьыкумышІ;

— **Курочка Ольгэ Иван ыпхъум,** Адыгэ РеспубликэмкІэ Мыекъопэ район хьыкумым ихьыкумышІ;

— **Певнев Сергей Виктор ыкъом,** Адыгэ Республикэм и Апшъэрэ Хьыкум ихьыкумышІ.

***

Егъэджэн ІофшІэныр шІуагъэ къытэу зэрэзэхищэрэм, лъэныкъо пстэумкІи зэдиштэу кІэлэеджакІохэм хэхъоныгъэ ашІыным зэрэдэлажьэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ къыфагъэшъошагъ **Мэрэтыкъо Светланэ Петр ыпхъум,** гъэсэныгъэ зыщарагъэгъотырэ муниципальнэ бюджет учреждениеу «КІэлэцІыкІухэмрэ ныбжьыкІэхэмрэ ятворчествэ зегъэушъомбгъугъэнымкІэ Гупчэр» зыфиІоу Мыекъопэ районым итым иметодист, гъэсэныгъэ тедзэмкІэ кІэлэегъадж.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм, администрацием иІофшІэн изэхэщэн чанэу зэрэхэлажьэрэм апае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ къыфагъэшъошагъ **Цыцылина Татьянэ Алексей ыпхъум,** муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Тэхъутэмыкъое районым» иадминистрацие Іофхэм ягъэзекІонкІэ ыкІи уплъэкІунымкІэ иотдел ипащэ.

***

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм, муниципальнэ лІыкІо къулыкъухэм яхабзэхэр зэрэлъигъэкІуатэхэрэм ыкІи хэдзакІохэм яфедэхэр ишъыпкъэу къызэригъэгъунэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Хабзэр. Пшъэрылъыр. ЦІыфыгъэр» зыфиІорэр фагъэшъошагъ **Грицкевич Еленэ Алексей ыпхъум,** муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Джэджэ районым» инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм, икъулыкъу пшъэрылъхэр еІолІэнчъэу зэригъэцакІэхэрэм, уголовнэ системэм хэхъоныгъэ егъэшІыгъэным иІахьышхо зэрэхишІыхьэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Бэрэтэрэ Арамбый Хьаджымэт ыкъом,** ублэпІэ сэнэхьат гъэсэныгъэ ягъэгъотыгъэнымкІэ гъэпщынэнымкІэ Урысыем ифедеральнэ къулыкъу иучреждениеу «Сэнэхьат зыщарагъэгъотырэ училищэу N 200-м» имастер шъхьаІэ.

Илъэсэу икІыгъэм Адыгеим кІэлэцІыкІу мини 5,7-м ехъу къыщыхъугъ

Адыгэ Республикэм ЗАГС-мкІэ и ГъэІорышІапІэ къызэрэщатыгъэмкІэ, кІэлэцІыкІоу дунаим ехыжьхэрэм япчъагъэ къыщыкІагъ, къэхъухэрэр нахьыбэ хъугъэх.

— 2012-рэ илъэсым икІэуххэм нафэ къызэрашІыгъэмкІэ, кІэлэцІыкІу 5756-рэ къызэрэхъугъэр ЗАГС-м щатхыгъ, 2011-рэ илъэсым елъытыгъэмэ, нэбгыри 137-кІэ ар нахьыб. Зидунай зыхъожьыгъэхэм япчъагъэ 5929-м нэсыгъ, ар ыпэрэ илъэсым елъытыгъэмэ, нэбгыри 187-кІэ нахь макІ, — хигъэунэфыкІыгъ гъэІорышІапІэм ипащэу ЯхъулІэ Тэмарэ.

Адыгеим мы аужырэ илъэсхэм шъэожъыеу къыщыхъурэр пшъэшъэжъыехэм анахьыб. Щылэ мазэм и 1-м кІэлэцІыкІухэр къызщыхъухэрэ унэу Мыекъуапэ дэтым пшъэшъэжъыи 6 къыщыхъугъ. ИлъэсыкІэм пыкІыгъэ мэфи 8-м къыкІоцІ пстэумкІи сабый 68-рэ дунаим къытехъуагъ.

Адыгеим цІэу щаусхэрэм ащ фэдизэу зэхъокІыныгъэшхо афэхъугъэп. НахьыбэрэмкІэ шъэожъыехэм зэряджэхэрэр Александр, Артем, Даниил, Руслъан, Амир, Алан. Пшъэшъэжъыехэм нахьыбэрэ афаусхэрэр Дарья, Софья, Анастасия, Мария, Милана, Амина зыфэпІощтхэр ары.

Илъэсэу икІыгъэм Адыгеим анахь макІэу щаусыгъэ цІэхэм ащыщых Дарий, Бенсион, Богдан, Алкъэс, Альмир, Мансур, Шъалихь, Асиль, Василиса, Николетта, Риана, Ниса, Агата, Аделина зыфэпІощтхэр.

СОЦИАЛЬНЭ ІОФЫГЪОХЭР

Ны хъупхъэхэр агъэлъапІэхэзэ...

КъыткІэхъухьэрэ ныбжьыкІэхэм япІуныгъэ мэхьанэу иІэм ыкІи демографием ылъэныкъокІэ Іофхэм язытет нахьышІу шІыгъэным епхыгъэ программэр гъэцэкІэгъэным къапкъырыкІыхэзэ, 2009-рэ илъэсым иІоныгъо мазэ къыщегъэжьагъэу Адыгеим щагъэнэфагъ ведомственнэ тын лъапІэу, Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» зыфиІорэр. Илъэс къэс мы щытхъуцІэр афагъэшъуашэ ны хъупхъэхэу сабыибэ зыпІугъэхэм, непи зыпІухэрэм, унагъор гъэпытэгъэным илъэс пчъагъэхэм хьалэлэу дэлажьэхэрэм. Ахэм афэдэу тиреспубликэ исыр зэрэмымакІэм урыгушхонэу щыт.

Щытхъу тамыгъэр илъэсыкІэу къихьащтым зыфагъэшъошэщт ныхэм япчъагъэ илъэсыжъым икІэухым агъэнафэ. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхъоныгъэмкІэ и Министерствэ къызэритырэмкІэ, къихьэгъэ 2013-рэ илъэсым Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» зыфиІорэр нэбгыри 6 зэратыщтыр. Ащ нэмыкІэу, Щытхъу дипломэу «КІэлэцІыкІухэм япІункІэ гъэхъагъэу ышІыгъэхэм апай» зыфиІорэр ны 25-мэ афагъэшъошэщт.

Мы тын лъапІэхэм акІыгъэущт зэтыгъо ахъщэ шІухьафтынхэри.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Общественнэ-политикэ ІофшІэным чанэу зэрэхэлажьэрэм ыкІи псэолъэшІынымкІэ гъэхьэгъэшхохэр зэришІыгъэхэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Хабзэр. Пшъэрылъыр. ЦІыфыгъэр» зыфиІорэр фагъэшъошагъ **Королев Валентин Дмитрий ыкъом.**

Хьыкум Іофхэр Адыгэ Республикэм щызехьэгъэнхэм, хабзэр къыдэлъытэгъэным, цІыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ якъэухъумэн иІахь зэрахишІыхьэрэм, илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриІэу Іоф зэришІэрэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Кобл Шарыет Щамсудинэ ыпхъум,** Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Хьыкум и Секретариат ипащэ.

ТИЛЪЭПКЪЭГЪУХЭМ ТАФЭГУМЭКIЫ

Мамырэу псэу шIоигъу

Сирием къикIыжьыгъэу, блэкIыгъэ илъэсым иIоныгъо мазэ зичIыгужъ къэзыгъэзэжьыгъэмэ ащыщэу Нажьэ Мыхьамодэ «Адыгэ макъэм» иредакцие мы мафэхэм къеблэгъагъ.

Сириер джыдэдэм зыхэт бырсырыр къэмыхъугъагъэми ичIыгужъ къызэригъэзэжьыщтгъагъэр къытиIуагъ. Ятэу Гайяз Адыгеим, Къэбэртэе-Бэлъкъарым ащыIагъ. ЯIахьылхэу Улапэ щыщхэм аIукIэгъагъ. ИунагъокIэ республикэм къыгъэзэжьын гухэлъ иIагъ. Ау заор къызежьэм, Мыхьамодэ закъу къэкIожьышъугъэр. КIалэр янэ-ятэхэм акIэрычыгъэ хъугъэми, ямыгупшысэу зы мафи кIорэп. Амакъэ зэхехыфэ ышIуабэ машIэ.

— Сянэрэ сятэрэ заом къыхэнагъэ хъугъэх, — къеIуатэ Мыхьамодэ. — Мэфэ пчъагъэрэ садэгущыIэн сымылъэкIэу, ятелефонхэри Интернетри мыхъухэу къыхэкIы. Амакъэ зыщызэхэсхырэм дунаир сфэхъужьырэп. Мыекъуапэ къызэрэмыкIожьыгъэхэр сыгу къео. Сэ Адыгеир лъэшэу сыгу рехьы.

НыбжьыкIэу къэзыгъэзэжьыгъабэмэ бзэр зэрамышIэрэм къыхэкIэу къин алъэгъу. ЫпэкIэ гущыIэгъу тызыфэхъугъэхэм ялъытыгъэмэ, Мыхьамодэ адыгабзэр дэгъоу ешIэ, IупкIэу мэгущыIэ. Урысыбзэр къыфэкъиныгъ нахь мышIэми, охътэ кIэкIым къызIэкIигъэхьан ылъэкIыгъ.

— Урысыбзэр мыщ сыкъэкIофэ зыкIи зэхэсхыгъэп. Адыгейми ар щызэзгъэшIэжьын фаеу хъунэуи сшIагъэп, — еIо Мыхьамодэ. — Лъэшэу сыгу къео адыгэхэм урысыбзэр бэу зэрагъэфедэрэр. Ау сыдэу сшIын, цIыкIу-цIыкIоу зэсэгъашIэ.

Мыхьамодэ илъэс 19 ыныбжь, апшъэрэ гъэсэныгъэ зэрегъэгъоты. Адыгэ къэралыгъо университетым иобщежитие щэпсэу. Уахътэ зыщиIэм иныбджэгъухэу республикэм къэзыгъэзэжьыгъэхэм аIокIэ, къэбархэмкIэ зэдэгуащэх.

КIалэр ныбжьыкI нахь мышIэми, акъылышIу, куоу мэгупшысэ. Непэ анахьэу ар зыкIэхъопсырэр иунагъо хэкужъым щиугъоижьынышъ, мамырэу псэунэу ары.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

Сурэтым итыр: **Нажьэ Мыхьамод.**

ЧIыфэ зытелъыгъэ фирмэм имылъку сомэ миллион 17-кIэ ащагъ

Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ ирайон отдел зыкъыфагъэзэгъагъ ячIыфэу фирмэу «БДМ-Агросервис» зыфиIорэм телъыр къыIыхыжьыгъэным ыкIи мы фирмэм имылъку шэсэу штэгъэным яхьылIагъэу.

Хьыкум приставхэм зигугъу къэтшIыгъэ фирмэм имылъку ыгъэфедэжьын фимытэу агъэпси, ащ ипроизводственнэ цеххэр, псэолъэ зэфэшъхьафхэр ыкIи чIыгу Iахьыр ащагъэх. Сомэ миллион 17-у ахэм къакIэкIуагъэр чIыфэр къызыIахыгъагъэм фагъэкIожьыгъ.

Урысыем хьыкум приставхэмкIэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ ипресс-къулыкъу

Тазырхэм ахагъэхъощт

УФ-м и НыбжьыкIэ общественнэ палатэ изэхэсыгъо Москва щыкIуагъ. Шъолъырхэр зэкIэ ащ хэлэжьагъэх, упчIэ зэфэшъхьафхэр къаIэтыгъэх, япроектхэр къыщагъэлъэгъуагъэх. Адыгэ Республикэм и НыбжьыкIэ парламент хэтэу Шэуджэн Руслъан шъон пытэхэм ящэн фэгъэхьыгъэ проектыр зэхэсыгъом къыщигъэлъэгъуагъ.

— Анахьэу тынаIэ зытетыдзагъэр общественнэ чIыпIэхэм ащешъохэрэм тазырэу атыралъхьэрэр ары,— къеIуатэ Руслъан. — Сыда мыр тэ тыгу къэзыгъэкIыгъэр? ГущыIэм пае, къат пчъагъэу зэтет унэхэу Мыекъуапэ дэтхэм ащыщ ищагу сабыйхэр зыщыджэгущт чIыпIэ щафагъэпсыгъ. Ар пчыхьэрэ кIэлэ Iэтахъохэм «зэIукIапIэ» ашIыщтыгъ. Мафэ къэс щешъоштыгъэх, щыбырсырыщтыгъэх. Унэм щыпсэухэрэр бэрэ полицием иIофышIэхэм къяджагъэх, ау ныбжьыкIэхэм тазырэу къатыралъхьэрэр атыти, ар соми 100—300 зэрэхъурэр, зэбгырыкIынхэу гузажъоштыгъэхэп. ЦIыфхэм афэмылъэкIыжьэу площадкэр зэхахыжьынэу лъэIу тхылъ атхыгъ. Ащ фэдэ бзэджэшIагъэ зезыхьэхэрэм тазырэу атыралъхьащтыр нахь иныашIымэ, шапхъэхэр аукъоным ыпэкIэ егупшысэнхэу къытшIошIы.

Щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу пивэр шъон пытэхэм ахалъытэ, уасэхэм къахагъахъо. 2012-рэ илъэсым чэщым сыхьатыр 11-м ахэм ящэн зэпагъэуужьыщтыгъэмэ, 2013-м сыхьатыр 10-м ар шIокIыщтэп.

— Тызщыпсэурэ республикэм чэщым сыхьатыр 11-м ыуж шъон пытэхэр зыщащэхэрэ тучанхэр зэритхэр дэгъоу тэшIэ. Ари типроект къыдыхэлъытагъ. Ащ фэдэ чIыпIэхэм видеокамерэхэр ахагъэуцоным тыфэбанэ. Ащ ишIуагъэ къэкIонэу тэлъытэ. АпэрэмкIэ, шапхъэхэр зыукъохэрэр къэубытыгъошIу хъущт. ЯтIонэрэмкIэ, зыщэрэри зыщэфырэри тлъэгъущтых. Зыныбжь имыкъугъэхэми шъонхэр аращэн алъэкIыщтэп, — еIо Руслъан. — ЗэIукIэм хэлэжьагъэхэм тэ къэдгъэлъэгъогъэ тазырэу 1000-р ашIомакIэу, джыри нахь ины шIыгъэн фаеу алъытагъ. Зыныбжь имыкъугъэхэм шъон пытэхэр языщэхэу, пыщагъэ зышIыхэрэм тазырэу атыралъхьэрэр мини 2-м нэсы къодый, тэ ар мини 5 ашIынэу тыфай. Джырэ уахътэ проектым изэхэфын республикэм ихэбзэгъэуцухэр ыуж итых.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

Сурэтым итыр: **Шэуджэн Руслъан.**

ИлъэсыкIэ мафэ шъутехь!

Гуфэбэныгъэ къабзэрэ IэпэIэсэныгъэ инырэ зиIэ хирург ныбжьыкIэу БжьэшIо Азмэтрэ ащ иIофшIэгъухэмрэ лъэшэу тафэраз тятэу ыкIи тшэу Хьажэукъо Нурбый ылъэ зэрэтырагъэуцожьыгъэм фэшI.

ИлъэсыкIэу къихьагъэм щыIэкIэ дахэ къышъуфихьынэу, уз зиIэхэр нахь макIэ хъоу, сымаджэу къышъоуалIэхэрэм псаунығъэ пытэ яжъугъэгъотыжьэу, бэрэ шIум шъуфэлажьэу шъущыIэнэу тышъуфэлъаIо!

ХЬАЖЭУКЪО Нурбый иунагъорэ игупсэхэмрэ

Лажьэ зиIэр агъэунэфыгъ

Тигъэзет къызэрэхиутыгъагъэу, щылэ мазэм и 9-м Теуцожь районым ит къуаджэу Пэнэжьыкъуае идэхьэгъу дэжь автомобилитIу щызэутэкIыгъ. Ащ ыпкъ къикIыкIэ «Жигулим» машIор къыкIани, исыгъэ нэбгырищыр истыхьагъ. ГъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ къэралыгъо инспекцием АР-мкIэ и ГъэIорышIапIэ ыкIи следственнэ къулыкъухэм яIофышIэхэр зэгъусэхэу аварием лъапсэу фэхъугъэр зэхафыгъ, лажьэ зиIэр ыкIи ащ хэкIодагъэхэр агъэунэфыгъэх.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ къызэритыгъэмкIэ, гъогур зэрэцIэнлъагъом къыхэкIэу «Жигулим» иводитель рулыр зэрэфэмыгъэIорышIагъэр ары мы хъугъэ-шIагъэм ушъхьагъоу фэхъугъэр. ЗэрагъэунэфыгъэмкIэ, автомобилым истыхьагъэхэр Краснодар краим ит къутырэу Великовечнэм щыщых, водителым илъэс 20, адрэхэм 24 — 29-рэ аныбжьыгъэх.

ПэшIорыгъэшъэу зэрагъэунэфыгъэмкIэ, «Жигулим» иводитель рулыр фэмыгъэIорышIэу игъогу дэчъэхи, ыпэ къикIырэ автомобилэу «Мерседесым» еутэкIыгъ. Нэужым «шестеркэм» машIор къыкIэнагъ ыкIи ащ исыгъэхэр псаоу къикIыжьынхэу амал яIэжьыгъэп. Илъэс 42-рэ зыныбжь хъулъфыгъэу «Мерседесым» исыгъэр Теуцожь районым щэпсэу, ащ зыпари шъобж тещагъэ хъугъэп.

Мыгъэ нахь макI

КIымэфэ уахътэм хьакоу унэхэр зэрагъэфабэхэрэм ягъэфедэнкIэ шапхъэхэр икъоу зэрамыгъэцакIэхэрэм ыпкъ къикIыкIэ машIоу къэхъурэр, блэкIыгъэ уахътэхэм ягъэпшагъэмэ, нахьыб. ИлъэсыкIэ къихьагъу ыкIи Христос къызыхъугъэ мэфэкI мафэхэм къагъэорэ пкъыгъохэм е елкэр зэрагъэкIэракIэхэрэм зэрафэмысакъыхэрэм къыхэкIэу а пчъагъэм хэхъо.

УФ-м и МЧС АР-мкIэ и ГъэIорышIапIэ ипресс-къулыкъу мыгъэ Iофхэм язытетыгъэм къытегущыIэзэ, мэфэкI мафэу кIуагъэхэм машIоу къэхъугъэр блэкIыгъэ илъэсым щыIагъэм зэрэнахь макIэр, цIыф зэрэхэмыкIодагъэр ыкIи шъобж зыпарэми зэрэхимыхыгъэр къыхигъэщыгъ. 2012-рэ илъэсым итыгъэгъазэ и 30-м къыщыублагъэу илъэсэу къихьагъэм ищылэ мазэ и 8-м нэс пстэумкIи гъогогъуищэ республикэм машIом зыкъыщиштагъ, ахэм зи ахэкIодагъэп, шъобжи атещагъэ хъугъэп. БлэкIыгъэ илъэсым ащ фэдэ иуахътэ гъогогъуи 6 машIо къэхъугъагъ. Хьакум игъэфедэнкIэ шапхъэхэр зэрамыгъэцэкIагъэхэмрэ тутыным зэрэфэмысакъыгъэхэмрэ мыгъэ машIохэр къызыхэкIыгъэхэр, пиротехникэм ыпкъ къикIыгъэу зыпари агъэунэфыгъэп.

Пресс-къулыкъум къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, машIор къэмыхъуным лъыплъэрэ къулыкъум иIофшIэн икъу фэдизэу зэригъэцэкIагъэм, пэшIорыгъэшъэу Iофтхьэбзэ зэфэшъхьафыбэ зэрэзэхащагъэм ишIуагъэкIэ пиротехникэм зэрар къыхьыгъэп. Джащ фэдэу къулыкъум иIофышIэхэр мэфэкI Iофтхьабзэхэр зыщызэхащэгъэ чIыпIэхэм чэщи мафи алъыплъагъэх, пиротехникэу зэхахьэхэм ащагъэфедэхэрэм анаIэ атырагъэтыгъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Ящэнэрэ еджэгъумкIэ аштагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием игражданхэм яфитыныгъэхэр зыукъоухэрэм зэрадэзекIощтхэм ехьылIагъ» зыфиIорэр ящэнэрэ еджэгъумкIэ Къэралыгъо Думэм ыштагъ. ХэгъэгумкIэ мэхьанэшхо зиIэ мы законым пае депутат 420-мэ амакъэ атыгъ. А законым, урысые кIэлэцIыкIухэр апIунэу зэраштэхэрэм япхыгъэ Iофыгъохэм къэтедгъэгущыIэ тшIоигъоу зигугъу къэтшIыгъэ законопроектыр къыхэзыхыгъэхэм ащыщэу, «Единэ Россием» ифракциеу Къэралыгъо Думэм щыIэм хэтэу, псауныгъэм икъэухъумэнкIэ подкомитетым ипащэу Натхъо Разыет зыIудгъэкIагъ ыкIи упчIэ заулэкIэ зыфэдгъэзагъ.

— Хэбзэгъэуцугъэр сыда анахьэу зыфэгъэхьыгъэр?

— США-м игражданхэу Урысыем ицIыфхэм яфитыныгъэхэр зыукъуагъэхэр ары фиыIэп мы хэбзэгъэуцугъэм къыхырагъэубытэнэу апэрэмкIэ щытыгъэр. Проектым къыдилъытэщтыгъ Урысыем къыхьанхэ фимыт американцэхэм яспискэ зэхэгъэуцогъэныр, ахэм къафэIорышIэрэ организациехэу Урысые Федерацием итхэм яIофшIэн къызэтегъэуцогъэныр. Ау ятIонэрэ еджэгъумкIэ Къэралыгъо Думэм гъэтэрэзыжьын заулэмэ къадыригъэштагъ. Гъэтэрэзыжьынхэм ащыщ горэм къызэрэщыдэлъытагъэмкIэ, къэралыгъохэу Урысыем ицIыфхэр яхэгъэгу къихьанхэ зэрэфимытхэм ыкIи цIыфым ифитыныгъэхэр зэраукъуагъэхэм къахэкIэу ахэм ямылъку къаззэраIахырэм яхьылIэгъэ унашъо зыштагъэхэри а законопроектым къыхырагъэубытэнхэ фае. Америкэм щыпсэухэрэм Урысыем икIэлэцIыкIухэр апIунхэ фимытхэу агъэпсыщт.

— Сыда Урысыем икIэлэцIыкIухэр апIунхэу IэкIыб къэралыгъохэм арысхэм аритын фаеу зыкIэхъурэр?

— Сабый ибэхэм яIофыгъохэм язэшIохынкIэ ар джыдэдэм зэузэхэрэ амалэу щыт, кIэлэцIыкIухэм япIункIэ правэм епхыгъэ Iофхэр икъоу хэгъэгу кIоцIым зэрэщызэхамыщэхэрэм ар епхыгъэу щыт. Ау хэгъэунэфыкIыгъэн фае мы аужырэ илъэси 10-м кIэлэцIыкIухэу IэкIыб къэралыгъохэм апIунэу аштэхэрэм япчъагъэ нахь макIэ зэрэхъугъэр. 2003-рэ илъэсым IэкIыб къэралыгъохэм ащыпсэухэрэм сабый ибэ 7855-рэ къокIэ е пхъукIэ апIунэу аштэгъагъэмэ, 2011-рэ илъэсым аштагъэр кIэлэцIыкIу 3400-рэ. США-м фэгъэхьыгъэмэ, 2007-рэ илъэсым ащ щыпсэухэрэм урысые кIэлэцIыкIу ибэ 2012-рэ апIунэу аштэгъагъ, блэкIыгъэ илъэсым аштагъэр нэбгырэ 956-рэ. 2008-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгэ Республикэм исабый гори IэкIыб къэралыгъом щапIунэу аштагъэп.

— КъызэрэпIорэмкIэ, урысые сабый ибэхэу Америкэм кIохэрэм япчъагъэ ащ фэдизэу бэп.

— Ар тэрэз. ГущыIэм пае, 2011-рэ илъэсым Италием щыпсэухэрэм сабый 798-рэ, Испанием — нэбгырэ 685-рэ, Францием — нэбгырэ 283-рэ апIунэу аштагъ. Урысыем исхэми кIэлэцIыкIу ибэ 7416-рэ апIунэу аштагъ, ахэм ащыщэу нэбгырэ 28-р Адыгеим щапIух.

— Урысыем ит унэхэу кIэлэцIыкIу ибэхэр зыщаIыгъхэрэм анахьэу зипсауныгъэ зэщыкъуагъэхэр американцэхэм къащыIахыхэу зэраIорэр шъыпкъа?

— Шъыпкъэм тетэу къэпIон зыхъукIэ, проценти 5 ныIэп ащ фэдэ кIэлэцIыкIухэм япчъагъэ зэрэхъурэр. 2011-рэ илъэсым сэкъатныгъэ зиIэ сабый 44-рэ США-м щапIунэу аштагъ. Урысыем щыпсэурэ унагъохэми зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ ащ фэдэ кIэлэцIыкIуи 188-рэ ащапIу. Тиреспубликэ иунагъохэми ащ фэдэ кIэлэцIыкIу 42-рэ зэращапIурэр хэгъэунэфыкIыгъэн фае.

— Iофтхьабзэу зэрахьэхэрэр «Магнитскэм изакон» иджэуап закъоу щытха е ащкIэ нэмыкI лъапсэхэр щыIэха?

— США-м игражданхэм Урысыем икIэлэцIыкIухэр апIунхэу арамытынхэм зытегущыIэхэрэр апэрэ илъэсэп. 2011-рэ илъэсым игъатхэ Америкэм щыпсэурэ унагъохэр урысые кIэлэцIыкIухэм жъалымэу задзэекIохэ нэуж Урысыем IэкIыб къэрал IофхэмкIэ и Министерствэ пIальэ горэм телъытэгъэ мораторий ыштгъагъ. Сабый ибэр апIунэу зэраштэрэ шIыкIэм ехьылIэгъэ зэзэгъыныгъэм кIэтхэфэхэ нэс ащ кIуачIэ иIагъ. Ау шъыпкъэ, мы документымкIэ тызыфэпстэури къыдддэхъугъэу тлъытэн тлъэкIыщтэп. ЕтIани къасIо сшIоигъу Урысые Федерацием ишъолъырхэм ащыщхэм, гущыIэм пае, Кемеровскэ хэкум кIэлэцIыкIу ибэхэр IэкIыб къэралыгъохэм ащапIунхэ зэрэфимытхэм ехьылIэгъэ закон зэрэщаштагъэр.

Америкэм ихьыкумхэр урысые кIэлэцIыкIухэр зыукIыхэрэм шъэбащэу зэрафыщытхэм, Америкэм ихабзэ гугъуемылIэу зэрэзекIорэм къапкъырыкIыгъ ащ фэдэ законыр аштэныр. НахьыбэрэмкIэ хьыкумышIхэм кIэлэцIыкIухэр армырэу, ахэр зыпIунэу зыштагъэхэм яфедэхэр ары анахьэу къагъэгъунэрэр. ЗагъорЭ мысэхэм е шъэбащэу адэзекIо е пщыныжь гори арагъэхьырэп.

— Урысыем ипрессэ бэрэ игугъу щашIэу зэхэтэхы «сабый ибэу чIадзыжьыгъэхэм атегъэпсыхьэгъэ ранчом» фэгъэхьыгъэу. АщкIэ сыда къытэпIон плъэкIыщтыр?

— Штатэу Монтанэ «сабый ибэу чIадзыжьыгъэхэм атегъэпсыхьэгъэ ранчо» ит. Къызыщымыхъугъэ унагъохэм апIунэу аштэгъэ кIэлэцIыкIу ибэхэу зэрэзэмызэгъыхэрэм къыхэкIэу чIадзыжьыгъэхэр ащ щэпсэух. Урысыем щыщ сабыйхэри ахэм ахэтых. Ахэм ягъэджэнкIи, япIункIи, IэзэнымкIи ящыкIэгъэ амалхэр аIэкIахьэрэп. Сабыим ифитыныгъэхэмкIэ уполномоченнэу Урысыем щыIэ Павел Астаховыр ащ дахьэ зэрэшIоигъуагъэр, ау зэрэдамыгъэхьагъэр хэгъэунэфыкIыгъэн фае.

Арышъ, американцэхэм сабый ибэхэм япIункIэ еплъыкIэу яIэм зэхъокIыныгъэ фэхъуфэ зигугъу къэтшIырэ Федеральнэ законым кIуачIэ иIэщт.

— Уахътэ къыхэбгъэкIи гущыIэгъу укъызэрэтфэхъугъэм фэшI тхьауегъэпсэу осэIо!

Тимофей БЕЛОВ.

БЗЭШIЭНЫГЪЭЛЭЖЬЭУ КIУРАЩЫНЭ КАЗБЕК ХЪУСЕНЭ ЫКЪОР КЪЫЗЫХЪУГЪЭР ИЛЪЭС 70-рэ ХЪУГЪЭ

ИIофшIагъэхэм тарэгъуазэ

Адыгабзэр куоу щызэдгъэшIэн тигухэлъэу апшъэрэ еджапIэм тычIэхьэгъагъ, тинасып къыхьи шIэныгъэ куухэр зыIэкIэлъ кIэлэегъаджэхэр тищыIэныгъэ къыхэуцуагъэх, ахэм къытатыгъэ щыIэныгъэ мылъкур ары непэ тызэрылажьэрэм ылъапсэр. КIуращынэ Казбек ригъэджагъэмэ сэри сащыщ, гукъэкIыжь шIагъохэр тищыIэныгъэ къыхинагъэх, тиныбжьыкIэгъу ахэм къагъэбаигъ.

Бзэм ихабзэхэр, ишъэфхэр ыпсэ щыщхэу къытлъызыгъэIэсыгъэмэ КIуращынэ Казбек ахэтыгъ. ГурыIогъошIоу, шIыкIэ зэфэшъхьафхэр къыгъотхэзэ, шIэныгъэм икууп1э ухищэн ылъэкIыщтыгъэ, бзэ гулъытэ чан хэлъэу гупшысэ гъэнэфагъэхэр уигъэшIын фызэшIокIыщтыгъэ. Икъэлэмыпэ къыпыкIыгъэ тхыгъэхэр непи тистолышъхьэхэм атель, непэрэ студентхэми, ныбжьыкIэу наукэм апэрэ лъэбэкъухэр щызышIыхэрэми Казбек иIофшIагъэм мызэу, мытIоу зыфагъазэ.

Бзэ гущыIэхэм язэгъэшIэн адыгэ бзэшIэныгъэм чIыпIэу щиубытырэр, ахэм якъыхэгъэщын, язэхэфынкIэ екIолIакIэу щыIэхэр, бзэ гущыIэхэм янэшанэхэр — **«Проблема частей речи в адыгских языках»** зыфиIорэ IофшIагъэр ары бзэшIэныгъэм апэрэ лъагъоу КIуращынэ Казбек зэрэхэхьагъэр. IофшIагъэм осэшхо иI, адыгэ лъэпкъым ыбзэ хэт гущыIэхэр научнэу зэгъэшIэгъэнымкIэ ар хэхъоныгъэ шIагъоу хъугъэ. Бзэ гущыIэхэм еплъыкIэ зыкI зэрямыIэм къыхэкIэу зэдэмыштэныгъэу бзэшIэныгъэм игъогу теогъуатэх, щэзекIох. Ахэр зэхифын, еплъыкIэ тэрэзхэр къыхихынхэ, бзэ гущыIэхэм язэфыщытыкIэхэм ялъытыгъэу ахэм япчъагъи, язэхэтыкIи, янэшани зэблахьун зэралъэкIыщтыр къегъэнафэ. Бзэ гущыIэ пэпчъ гущыIэгъэпс нэшанэхэр къыдилъытэхэзэ, анахь зэдэмыштэгъэ упчIэхэм лъэшэу ынаIэ атредзэ — пкъыгъуацIэмрэ глаголымрэ язэгощын зэрэкIыныр бзэшIэныгъэм къыкегъэщы, къыкIегъэтхы. Бзэ гущыIэ пэпчъ шъхьафэу янэшанэхэр акIыгъоу къегъэнафэ, категориеу яIэн ылъэкIыщтхэр къегъэлъагъох. Анахьэу глаголым епхыгъэ упчIэхэм мы IофшIагъэм чIыпIэшхо щаубыты.

Глаголым икатегориехэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр бэу иIэх. Глаголым иупчIэхэр нахь къинхэм ыкIи гъэшIэгъонхэм ащыщ, еплъыкIэ зэмлIэужьыгъохэр, мыгъэунэфыгъэ упчIабэ къызхэкIырэ бзэ гущыIэмэ ахалъытэ. **«О возможности деления глагольных категорий на собственно вербальные и общепредикативные»** зыфиIорэм, Казбек ишIошIыкIэ, **наклонениер, шъхьэр, пчъагъэр, уахътэр** предикатым иех, глаголым икатегориехэу, адрэ бзэ гущыIэхэм къахэзыгъэщырэ ялъытыгъэрэр лъыIэс-лъымIэс нэшанэр, егъэшIэн шъуашэр ары.

Ащ фэд **«Переходные и непереходные глаголы как соотносимые формы глагола»** зыфиIорэ IофшIагъэр. УблэпIэ категориеу глаголым иIэу агъэнафэрэр лъыIэсрэ ыкIи лъымIэсрэ категориер ары. Зэдэмыштэныгъэ зэфэшъхьафхэр къызпыкIрэр глаголымрэ цIэмрэ язэгоушъхьафыкIын щыпхырещы. ТерминыкIэхэр игъэкIотыгъэу егъэфедэх, уахътэм диштэу еплъыкIэхэр къытыхэ фызэшIокIыгъ.

ГущыIэгъэпсынымрэ морфологиемрэ язэфыщытыкIэ къешIэкIыгъэ упчIэхэр къызэрэухэрэм КIуращынэ Казбек игъом ынаIэ тыредзэ, **«К вопросу о словообразовании и отношении его к морфологии»** зыфиIорэр етхы ыкIи урысыбзэм (Виноградовым, Левковскэм, Богородицкэм, Кубряковэм, Шанскэм яеплъыкIэхэр къетых) иншанэхэм къапкъырыкIзэ, ахэр зэригъапшэхэзэ адыгабзэм игущыIэгъэпсын гупшысэ гъэнэфагъэхэр щешIых.

Зиер къэзыгъэлъэгъорэ категориеу адыгабзэм чIыпIэу щиубытырэр, адыгабзэм ыкIи къэбэртэябзэм ахэр зыфэдэ ащыхъухэрэр, ахэм тарихъэу апылъыр, къызтекIыгъэхэр, зэхъокIыныгъэу яIэхэр зыфэдэхэр къегъэлъагъо иIофшIагъэу **«Морфологическая категория притяжательности в адыгских языках»** зыфиIорэм. Зие цIэпапкIэхэр адыгабзэм имынэшанэхэу ельытэ, литературабзэм ыкIи диалектхэм ащагъэфедэрэ шъуашэхэм къатегущыIэ. Морфологием иупчIэхэм анэмыкIэу литературабзэм епхыгъэ упчIэхэр къыIэтынхэкIэ ылъэкIыгъ КIуращынэ Казбек, **«Адыгэ литературабзэмрэ шапсыгъэхэмрэ»** зыфиIорэм литературабзэм игъунапкъэхэр, ишапсыгъэхэр зыфэдэхэр, нэшэнэ шъхьаIэу яIэхэр, лъэпсэ диалектыр зыфэдэн фаер, ащ икъыхэхын епхыгъэ къинырыгъохэр къыщегъэлъагъох мы IофшIагъэм. Литературабзэм иуцун зэпхыгъэ упчIэхэр къегъэнафэ.

«О способах выражения определения в адыгейском языке», «Синтаксическэ зэхэфыным ишапхъэхэр» зыфиIохэрэ IофшIагъэхэр синтаксисым иIахьхэм афэгъэхьыгъэх. Синтаксис зэхэфыныр — гущыIэухыгъэм, гущыIэзэгъусэм, гущыIэухыгъэм ичленхэм янэшанэхэр зэкIэлъыкIокIэ гъэнэфагъэм тетэу къэбгъэлъэгъоныр ары. Ахэр бзэшIэныгъэм иаужрэ гъэхъагъэхэм ялъытыгъэу щытынхэ фаеу ельытэ ушэтакIом. Синтаксис зэхэфыным ишапхъэхэр апшъэрэ еджапIэм ыкIи гурыт еджапIэм тегъэпсыхьагъэу къегъэлъагъо, щысэхэр игъусэх, гурыIогъошIоу тхыгъэ. Джырэ тилъэхъан студентхэми, кIэлэеджакIохэми игъэкIотыгъэу агъэфедэ.

Щыфхэм агу къинагъ Казбек, ригъэджагъэхэм, зыдэлэжьагъэхэм, зыфэлэжьагъэхэм ащыгъупшагъэп, ишIэжь агъэлъапIэ, фэразэх. Ежьыр къытхэмытыжьми, иIофшIагъэхэр непэ тэгъэфедэх, тигъусэх.

ХЬАКIЭМЫЗ Мир.

АКъУ-м иадыгэ кафедрэ идоцент, шIэныгъэлэжь.

ЦIЫФЫМРЭ ГЪАШIЭМРЭ

ИшIушIагъэкIэ дунаим щашIэ

Сирием къыщыхъугъэу Германием икъалэу Ойтэн (Бремен пэгъунэгъу) щыпсэурэ Уджыхъу Ихьсан ишIушIагъэхэмкIэ дунаим щызэлъашIэ. IсэнэхьаткIэ медицинэм иIофышI, Дунэе Адыгэ Хасэм изэхахьэхэм чанэу ахэлажьэ. Европэм ит Адыгэ хасэхэм я Федерацие хэт.

Итеплъэкiэ цIыф рэхьат, шъабэу мэзекIо. УIукIэмэ, гущыIабэ къыуиIощтэп, къыодэIузэ, хъугъэ-шIагъэмэ нахь куоу защигъэгъозэныр шэнышIу фэхъугъ. Уджыхъу Ихьсан дэгъоу зышIэрэмэ ащыщых Едыдж Батырай, Едыдж Мэмэт, Пэнэшъу Руслъан, СтIашъу Юрэ, Чэмышъо Гъазый...

— Германием сэри сыщыпсэущтыгъ, — къеIуатэ Едыдж Батырай. — Мыекъуапэ дэт кIэлэцIыкIу сымэджэщым пае уахътэм диштэрэ техникэр къыфэтщэным кIэщакIо зэрэфэхъугъагъэр дэгъоу къэсэшIэжьы...

«ПсыкъикIыжьым илъэгъохэщхэр» зыфиIоу Чэмышъо Гъазый къыдигъэкIыгъэ тхылъым мырэущтэу къыщеIо: «Уджыхъу Ихьсан Германием IэзакIоу щэлажьэ. МэзапкI къыратырэр. Дунэе Адыгэ Хасэм машинэ къыритыгъ, медалэу «Ны пэрытыр» ыгъэунэфыгъэу, Адыгэ Республикэм ис бзылъфыгъэмэ ащыщэу анахь кIэлабэ зыпIугъэу зы нэбгырэ илъэситIу къэс ахъщэ шIухьафтын игъусэу ар фегъэшъуашэ».

Адыгэ къэралыгъо университетым, ятэжъхэр зыдэкIыжьыгъэгъэ къуаджэу Гъобэкъуае яеджэкIо анахь дэгъухэм шIухьафтынхэр илъэсыбэрэ афишIыгъэх.

Чэмышъо Гъазый къызэритхыгъэу, Уджыхъу Ихьсан фэдэу илъэпкъ фэгумэкIэу тиIэр нахьыбэ хъу къэс тызыгъэгумэкIырэ Iофыгъомэ язэшIохын бэкIэ нахь къытфэпсынкIэщт.

«Ихьсан ицIыфышIугъэ, ишъэбагъэ, «мы лIыр адыгэмэ къурмэн зафишIынэу, шIу щэхъу ымышIэнэу дунаим къытригъэхъуагъа?» уигъаIощтыгъэ», — къетхы Чэмышъо Гъазый.

ТелефонкIэ Ихьсан фытеогъэхэ Едыдж Батырайрэ Чэмышъо Гъазыйрэ нэгушIохэу къытфаIотагъэр къэбарышIу. Ихьсан хьылъэу сымэджагъ, ыгу къеIэзагъэх. Ипсауныгъэ бэкIэ нахьышIу хъугъэ. Шыкур. Мэфэхьаблэ дэсхэм, Адыгеим псыр къызыщеум кIэлэцIыкIу IыгъыпIэу къин хэфагъэхэм, нэмыкIхэм Ихьсан ишIуагъэу аригъэкIыгъэм тегущыIэу зэхэтымыхыми, игупыкI гъунэ имыIэу тэлъытэ. Ихьсан къызыхъугъэ мафэр тыгъуасэ хигъэунэфыкIыгъ. ТигъэзетеджэмэкIэ ацIэкIэ цIыфышIум тыфэгушIо. Иунагъо дэтхъэжьэу щыIэнэу, нарт бэгъашIэ хъунэу Тхьэм тыфелъэIу. Опсэу, Ихьсан! УишIушIагъэхэр узылъыIэсырэ цIыфхэм укъызэхашIыкIы, гуфэбэныгъэу къыпфашIырэм тегъэгушхо. Тилъэпкъ зиугъоижьынымкIэ уиIахьэу хаплъхьэрэр егъашIэм тарихъым хэкIокIэщтэп. ШIукIэ тызэIокI.

Сурэтым итыр: **Уджыхъу Ихьсан.**

ТИЗЭДЭГУЩЫIЭГЪУХЭР

ИлъэсыкIэр мафэ тфэрэхъу

<u>ТелефонкIэ къатыгъ.</u> Израиль ит адыгэ къуаджэу Кфар-Камэ щыпсэурэ Ацумыжъ Налщык «Адыгэ макъэм» ныбджэгъушIу. ИлъэсыкIэу тызыхэхьагъэм фэгъэхьыгъэу гущыIэгъу тызэфэхъугъ.

— Адыгэ Республикэм сыкъакIоу зысыублагъэр илъэс 20-м къехъугъ. Анахьэу сызэрыгушхорэр ныбджэгъубэ щысиIэ зэрэхъугъэр, тилъэпкъ Iофыгъохэр зэрэлъыкIуатэхэрэр ары. Лъэхъэнэ къызэрыкIоп тызыхэтыр. Ар къыдэслъытэзэ, хэкум къэзыгъэзэжьырэ адыгэмэ япчъагъэ хэхъонэу сыфай. СикIалэу Айбек Мыекъуапэ къэкIожьыгъ, унэгъо дахэ щыриI, Iоф ешIэ. Сэри Адыгэ Республикэм сыщыпсэунэу зысэгъэхьазыры. Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредактор шъхьаIэу Дэрбэ Тимур, журналистэу редакцием щылажьэхэрэр синэIуасэх. ЗэкIэми псауныгъэ пытэ яIэнэу, 2013-рэ илъэсыр илъэс мафэ афэхъунэу, «Адыгэ макъэм» еджэхэрэр нахьыбэ хъунхэу сафэлъаIо.

Сурэтым итыр: **Ацумыжъ Налщык.**

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

ТекIонэу тигъэгугъагъэп

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Кубань» Краснодар — 24:31 (11:17, 13:14).

Щылэ мазэм и 9-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Семенко, Я. Стреленый — Волгоград.

«Адыифым» щешIагъэхэр, къэлапчъэм Iэгуаор пчъагъэу зэрэдадзагъэр: къэлапчъэIутыр: Тормозова; ешIакIохэр: Игнатченко — 6, Васильева -1, Дьякова — 2, Аникина — 5, Латоненко — 2, Исаченко — 2, Куцевалова — 0, Сысоева, Еремченко — 2, Дэрбэ — 1, Коцарева — 1, Мартыненко — 2.

«Кубань»: къэлапчъэм Iэгуаор дэзыдзагъэхэр: Жукова — 2, Кудряшова -8, Ордина — 1, Смирнова — 3, Черномурова — 2, Ламбевска — 2, Закарьян — 2, Ильина — 5, Ганичкина — 4, Гафонова — 2.

ЕшIэгъум кIэухэу фэхъугъэм тегъэгумэкIыми, командэхэм ятренерхэм къытаIуагъэм узэгупшысэн хэлъ, адемыгъэштэныр тэрэзыIоп. «Кубань» итренер шъхьаIэу Алексей Гумяновымрэ ащ игуадзэу Наталья Цыганковамрэ зэралъытэрэмкIэ, Краснодар краим гандболым мэхьанэу щыратыштыгъэр хэпшIыкIэу къеIыхыгъ, «Кубань» бюджетэу иIэмкIэ апэ итхэм ащыщ хъун ылъэкIыщтэп.

— «Кубань» хэкIыжьхи, «Ростов-Доным» спортсменки 6 аштагъ. ЗэкIэри дэгъоу ешIэх, — къеIуатэ Алексей Гумяновым. — Мыекъуапэ икоманди макIэп къэзыбгынагъэр. «Адыифыр» ауж къызэринэрэр тыгу къео. Тэ, зэгъунэгъухэм, тигумэкIхэр зэфэдэх.

— «Адыифыр» «Кубань» ебгъапшэмэ, Краснодар икомандэ хэт пшъашъэхэр нахь гъэшIэгъонэу ешIэх, — къытиIуагъ «Адыифым» итренер шъхьаIэу, СССР-м изаслуженнэ тренерэу Виталий Барсуковым. — Тикомандэ зэрешIагъэм щыкIагъэхэр фэсэлъэгъухэми, «4» фэзгъэуцуным сытещыныхьэрэп. «Адыифым» иешIакIэ хигъэхъоным пае нэбгыри 2 — 3 опыт яIэу тымыштэ хъущтэп.

Пчъагъэр зэрэлъыкIуатэщтыгъэр: 1:0, 2:4, 5:9, 6:12, 9:12, 9:15. Анна Игнатченкэр джабгъу лъэныкъом дэгъоу щешIэщтыгъ, ухъумакIохэр ыгъэпльэхъухэзэ, къэлапчъэм Iэгуаор дидзэщтыгъ. Мария Аникинар мыщынэу ыпэкIэ илъыщтыгъ, пхъашэу зэрэбанэрэм ишIуагъэкIэ хьагъэм Iэгуаор ридзэщтыгъ. Ольга Исаченкэм, Екатерина Латоненкэм, Екатерина Дьяковам, Марина Васильевам, Мария Мартыненкэм, нэмыкIхэм ягуетыныгъэ къыхэтэгъэщы, ау тащытхъурэп.

ЗэIукIэгъур зыщаухыным Дэрбэ Заремэ, Наталья Еремченкэр, Юлия Куцеваловар, фэшъхьафхэри ешIапIэм къихьагъэх. Пчъагъэр зэрэлъыкIуатэрэм икIэрыкIэу тигъэгумэкIыщтыгъ: 15:21, 18:26, 19:28, 21:30, 24:31. «Кубань» хэтхэр нахь псынкIэу мэгупшысэх, хэкIыпIэшIухэр IэшIэхэу къагъотхэу къыхэкIы. ТикъэлэпчъэIутэу Наталья Тормозовам испорт ухьазырыныгъэ зыпкъ ригъэуцожьмэ, нахьыбэкIэ тигъэгушIощт.

Суперлигэм команди 9 хэт, «Адыифыр» я 8-рэ чIыпIэм щыI. Щылэ мазэм и 17-м «Адыифыр» зэнэкъокъум апэрэ чIыпIэр щызыIыгъ командэу «Звезда» Звенигород тикъалэ щыIукIэщт.

Сурэтыр ешIэгъум къыщытырахыгъ.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

Редактор шъхьаIэм игуадзэр — пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
ХЪУРМЭ Хъусен

Редакцием зыдэщыIэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4010
Индексхэр 52161 52162
Зак. 8

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00